

زمزمه‌های برکناری وزیر خارجه عربستان سعودی

برخی منابع رسانه‌ای از تغییر عادل الجبیر وزیر امور خارجه عربستان، در پی شکست‌هایش در پرونده‌های خارجی خبر دادند. به نوشته پایگاه اینترنتی «اخبار الحصری»، به طور قطع وزیر امور خارجه جدیدی، جای عادل الجبیر وزیر امور خارجه کنونی را خواهد گرفت. منابع سعودی به این سایت گفته‌اند تصمیم تعیین وزیر خارجه‌ای جدید به جای عادل الجبیر، با توجه به شکست‌های دیپلماتیک عربستان در رسیدگی به بحران‌های منطقه در طول ماه‌های گذشته، حالت سرخوردگی و یأس عادل الجبیر در محافل بین‌المللی و نبود راهبردی واضح در سیاست خارجی عربستان در برهه کنونی گرفته شده است. عادل الجبیر چند ماه پیش و در پی مرگ سعود الفیصل وزیر امور خارجه عربستان جانشین او شد. درحالی که برخی در وزارت خارجه عربستان، شکست در مدیریت پرونده‌های کنونی در منطقه را به این علت می‌دانند که جانشین ولیعهد همه کاره سیاست خارجی عربستان است و عادل الجبیر یک منشی بیشتر نیست و از قدرت وزیر خارجه نظیر سعود الفیصل برخوردار نمی‌باشد، اما با این حال، نه تنها خود عادل الجبیر، وزیر امور خارجه کنونی نیز توانسته نظام جدید پادشاهی عربستان را در خصوص توان خود برای مدیریت پرونده‌های دیپلماتیک عربستان همگام با حوادث منطقه متقاعد کند، بلکه وزارت خارجه عربستان نیز در بیشتر اوقات در فضایی خارج از حوادث کنونی منطقه، به ویژه در خصوص پرونده سوریه سیر می‌کرده است. اظهارات ضد و نقیض الجبیر و عقب‌نشینی کردن از اظهاراتش و ظهور با چهره‌ای لرزان باعث خشم خاندان سعودی شده است. بسیاری در وزارت خارجه عربستان اجماع نظر دارند که جانشین الجبیر، از شاهزادگان خاندان حاکم خواهد بود که یدی طولاً در رسیدگی به پرونده‌های خارجی دارد.

«جنگ نیابتی» آمریکا و روسیه؛ از افسانه تا واقعیت

رویکرد جدید واشنگتن در قبال شورشیان سوری و احتمال تقابل با مسکو

اقدام جدید دولت آمریکا در ارسال تجهیزات نظامی برای گروه‌های شورشی سوری، پس از اعلام رسمی شکست طرح آموزش این نیروها توسط واشنگتن، از نشانه‌های اتخاذ رویکردی جدید از سوی ایالات متحده در قبال سوریه حکایت دارد. این امر به ویژه از آنجا اهمیت می‌یابد که پس از گذشت دو هفته از آغاز عملیات نیروهای نظامی روسیه در سوریه، مسکو نشان داده که همچنان به پیگیری منافع خود در این کشور و هدف قرار دادن مواضع تروریست‌ها و نیز گروه‌های مسلح مورد حمایت غرب مصمم است. مجموعه این تحولات، در کنار نارضایتی دولت‌های منطقه‌ای حامی تروریست‌ها، به ویژه عربستان سعودی از اقدامات روس‌ها و اقدام این کشور در راستای تجهیز هرچه بیشتر گروه‌های مورد حمایت خود، برخی از ناظران و تحلیلگران را به این نتیجه رسانده که امکان آغاز یک «جنگ نیابتی» میان روسیه از یک سو و دولت‌های حامی شورشیان، به ویژه آمریکا، بیش از هر زمان دیگری جدی شده است.

پس از آنکه اعلام شد دولت آمریکا اقدام به ارسال محموله‌ای از مهمات و تجهیزات نظامی برای گروه‌های شورشی به اصطلاح «میان‌رو» سوری کرده، روزنامه «گاردین» امروز با انتشار مطلبی از متحول شده استراتژی نظامی آمریکا در قبال سوریه سخن گفت و نوشت ایالات متحده که بعد از شکست برنامه‌های آموزشی‌اش برای تربیت یک تیم جدید شورشی حالا تغییر رویه داده و به تجهیز شورشیان داخل سوریه روی آورده، روز دوشنبه اعلام کرد برای گروه‌های عرب سوری که با «داعش» می‌جنگند، بسته‌های مهمات فروریخته است. هواپیمای باری C-۱۷ نیروی هوایی آمریکا روز یکشنبه در شمال سوریه این مأموریت را انجام داد و به گفته مرکز فرماندهی ارتش، مأموریت با موفقیت انجام شده است. ارتش آمریکا نام گروه‌های دریافت‌کننده مهمات را افاش نکرده، اما گفته بهرمان این گروه‌ها را واشنگتن گزینش کرده است؛ چرا که نمی‌خواهد تسلیحات به دست داعش یا القاعده بیفتد. به نوشته گاردین، اوپاما تلاش می‌کند استراتژی خود در سوریه را متحول کند تا شاید به موفقیت‌هایی در شمال سوریه دست یابد. به گفته یک سرهنگ آمریکایی، فروریختن مهمات برای شورشیان

در سوریه داشته و این جنگ را با وجود بی‌میلی اوپاما، به یک جنگ نیابتی بین آمریکا و روسیه تبدیل کرده است. موشک‌های تاو «بی‌جی ام» ساخت آمریکا در قالب یک برنامه دو ساله محرمانه تحویل ارتش آزاد سوریه شد تا علیه بشار اسد به کار گرفته شود. حالا که روسیه در حمایت از اسد وارد جنگ شده، این موشک‌ها نقش مهمتری یافته‌اند. در روزهای اخیر، این موشک‌ها برای کند کردن تهاجم روسیه علیه شورشیان مورد استفاده قرار گرفته است. از روز چهارشنبه یعنی زمانی که سر بازان سوری نخستین حمله خود را با حمایت روسیه شروع کردند، ده‌ها ویدئو در سطح اینترنت پخش شده که شلیک این موشک‌های ساخت آمریکا را به سمت تانک‌های ساخت روسیه و نفربرهای نظامی ارتش سوریه نشان می‌دهد. شورشان ادعا می‌کنند که ۲۴ فروند تانک و نفربر نظامی را در روز اول منهدم کرده‌اند. یک فرمانده شورشی می‌گوید که موشک‌های بیشتری در راه است و از وقتی روسیه وارد

بخشی از این رویکرد جدید است. ارتش آمریکا از دادن جزئیات بیشتر درباره گروه‌های دریافت‌کننده مهمات، مکان آن‌ها و نوع تجهیزات ارسال شده خودداری کرده است. اما هرچند واشنگتن مدعی است که ارسال این تجهیزات با هدف مقابله گروه‌های مژکور با تروریست‌های داعش انجام می‌گیرد، همزمانی این اقدام با تشدید حملات هوایی روسیه علیه مواضع گروه‌های تروریستی در سوریه که برخی از آن‌ها مورد حمایت آمریکا و متحدانش قرار دارند، این گمانه را تقویت کرده هدف اصلی در حقیقت مقابله با روسیه است تا داعش. روزنامه «ایندپندنت» یکی از مطالب امروز خود را به همین موضوع اختصاص داده و می‌نویسد شاید سوریه به یک میدان جنگ نیابتی بین واشنگتن و مسکو تبدیل شده باشد. موشک‌های ضد تانک آمریکایی که در اختیار شورشیان سوری قرار گرفته، نقش برجسته و غیرمنتظره‌ای در شکل‌گیری میدان نبرد

شده، محموله‌های جدید به دست آن‌ها رسیده است. این موشک‌ها یادآور نقشی است که زمانی، موشک‌های «استینگر» ساخت آمریکادر بیرون‌رانده شدن شوروی از افغانستان بازی کردند. اما ایندپندنت اشاره می‌کند اینکه جنگ سوریه به یک نیابتی بین آمریکا و روسیه تبدیل شود، یک سوال کلیدی پیش روی دولت اوپاما خواهد بود. برنامه موشک‌های «تاو» که «سیا» ناظر آن بوده، از برنامه ناموفق پنتاگون برای آموزش و تجهیز شورشیان میانه‌رو سوری کاملاً جداست. البته هنوز معلوم نیست که موشک‌های تاو قادر خواهند بود مثل موشک‌های استینگر در افغانستان مسیر جنگ را تغییر دهند یا خیر. مجاهدین افغان با شلیک موشک‌های استینگر و سرنگون کردن بالگردهای روسی و فلج کردن ارتش شوروی، زمینه خروج روس‌ها را فراهم کردند. اما روس‌ها اکنون حملات بسیار سنگین‌تر و وسیع‌تری ترتیب داده‌اند و موشک‌های تاو شاید فقط بتوانند این روند را کند سازند.

البته باید اشاره کرد که دیدگاه‌ها درباره اقدامات آتی واشنگتن در سوریه، در میان رسانه‌های روسی با رسانه‌های غربی متفاوت است. به عنوان مثال، خبرگزاری «اسپوتنیک» امروز در گزارشی با این عنوان که «با واشنگتن جرأت مداخله بیشتر را در سوریه خواهد داشت»، می‌نویسد به نظر می‌رسد سیاستمداران آمریکایی دیگر درباره سوریه خیالاتی در سر ندارند. شکست برنامه ۵۰۰ میلیون دلاری آموزش و تجهیز شبه‌نظامیان میانه‌رو در سطح دولتی اعلام شده و دولت آمریکا اکنون ناگزیر است گام بعدی را بردارد. باراک اوپاما، رئیس‌جمهور آمریکا که در مبارزات انتخاباتی‌اش به عنوان سیاستمداری صلح‌طلب شناخته شد، از همان ابتدا در سال ۲۰۱۱ میلادی نتوانست گام‌های لازم را در مواجهه با بحران سوریه بردارد. از آن زمان تاکنون، همه گفت‌وگوها درباره بحران سوریه در کاخ سفیدی نتیجه‌یافته بوده و همه اقدامات آمریکایی‌ها در این خصوص به ایده حمایت از قدرت‌های مخالف اسد ختم شده است. در این مطلب به نقل از یک مقام نظامی آمریکا آمده: «مقامات آمریکا بر این امر واقفند که گام‌های فعالانه‌ای چون حضور نظامی زمینی برای نجات وجهه این کشور لازم است؛ اما به نظر می‌رسد هیچ کس در کاخ سفید میلی به این کار نداشته باشد.»

رصدخانه

بازسازی هوایما برای توضیح سانحه هوایی در اوکراین

درگیری‌ها در رام‌الله ادامه دارد. مبارزان فلسطینی با یک تیروکمان بزرگ به سوی اسرائیلی‌ها سنگ پرتاب می‌کنند.

جشنواره کدوهای غول‌پیکر در کالیفرنیا
به ترامپ
هیلاری کیلنتون در جمع کارگران معترض

کشته شدن ۷۰ نیروی طالبان در درگیری‌های غزنی

معاون استاندار استان غزنی افغانستان اعلام کرد در حالی که درگیری‌هایی در روز سه شنبه در این استان شرق افغانستان روی داد، بالغ بر ۷۰ سستیزه‌جوی طالبان کشته و حدود ۴۰ نفر دیگر زخمی شدند. محمد علی احمدی به خبرنگاران گفت: «درگیری‌ها میان نیروهای امنیتی و سستیزه‌جویان طالبان در روز سه شنبه در سه منطقه در استان غزنی به کشته شدن ۷۰ شورشی و زخمی شدن ۴۰ نفر دیگر منجر شد». این مقام افغانستانی افزود درگیری‌ها بین دو طرف در بخش‌هایی از این استان ادامه داشته است.

افزایش خشونت‌های نژادپرستانه در انگلیس

گزارش‌های رسمی که امروز منتشر شده نشان می‌دهد انگلیس در سال گذشته شاهد افزایش شدید شمار جرائم ناشی از تنفر بوده و بخش اعظم این جرائم، بنا به انگیزه‌های نژادپرستانه صورت گرفته است. آمارهایی که پلیس انگلیس منتشر کرده است، نشان می‌دهد در سال منتهی به ماه مارس، ۵۲ هزار و ۵۲۸ جرم ناشی از تنفر در انگلیس روی داده که نسبت به سال پیش از آن، ۱۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. وزارت کشور انگلیس افزایش این آمار را ناشی از افزایش شمار قربانیانی که حمله به خود را به پلیس اطلاع می‌دهند دانسته است.

نگرانی «موگرینی» از ادامه عملیات روسیه در سوریه

فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، پیش از دیدار وزاری امور خارجه این اتحادیه در لوکز امبورگ، از مداخله نظامی روسیه در سوریه با عنوان «متغیری جدی و نگران‌کننده» یاد کرد و گفت: «در اقدام نظامی روسیه در سوریه، عناصر بسیار نگران‌کننده‌ای وجود دارد که در باره آن‌ها بحث و تبادل نظر خواهد شد». موگرینی موضوع تقض حریم هوایی ترکیه را از سوی جنگنده‌های روسی را از جمله این عناصر خواند و افزود: «این موضوع بسیار جدی است». وی افزود مداخله نظامی علیه داعش باید آشکارا علیه داعش و در چارچوب قوانین باشد.

واکنش پادشاه سعودی به انتقادات ایران درباره حج

ملک سلمان، پادشاه عربستان سعودی اعلام کرد «اظهارات غیرمسئولانه» و انتقاد از مدیریت مراسم حج، نظارت این کشور بر برگزاری این مراسم سالانه را تحت‌تأثیر قرار نخواهد داد. این نخستین پاسخ رسمی عربستان سعودی به انتقادات مطرح از سوی ایران به عنوان قیبه منطقه‌ای این کشور محسوب می‌شود. مقامات ایران، نقش عربستان سعودی به عنوان متولی امور حج را در پی حادثه مرگبار حج اسمازل زیر سؤال برده‌اند. سلمان با اشاره به این اظهار نظر ها گفت: «پادشاهی سعودی به هیچ دست‌پنهانی اجازه نخواهد داد این حادثه اسفبار مسلمانان را دچار دودستگی کند.»